

EKUMENICKÉ BIBLICKÉ ÚVAHY A MODLITBY 2023

1. den Naučit se dělat, co je správné

Iz 1,12–18 Učte se činit dobro. Hleďte právo, zakročte proti násilníku, dopomozte k právu sirotkovi, ujímejte se pře vdovy.

L 10,25–36 Zeptal se Ježíše: „A kdo je můj bližní?“

Zamyšlení

Izajáš upozorňuje na Boží požadavek: aby Juda nejen konal spravedlnost, ale také si osvojil zásadu vždy jednat správně. Bůh chce, abychom nejen pečovali o sirotky a vdovy, ale také abychom pro ně a pro každého, kdo je společností odsunut na okraj, dělali to, co je správné a dobré. Hebrejský výraz pro dobro zní *tóv* a znamená také „být radostný, veselý, příjemný, konat dobro, dělat něco krásného“.

Být křesťanem znamená být učedníkem. Všichni křesťané se staví pod Boží slovo a společně se učí, co je to konat dobro a kdo tento projev solidarity potřebuje. Protože společnost je stále lhostejnější k potřebám druhých, musíme se jako Boží děti učit zastávat se svých utlačovaných bratří a sester, když budeme mluvit pravdu směrem k moci, a bude-li to nutné, také se jich zastávat, aby mohli žít v míru a spravedlnosti. Tak budeme vždy jednat správně!

Náš závazek vymýtít hřích rasismu a uzdravit se z něj vyžaduje, abychom byli připraveni a ochotni žít ve vztahu se svými sestrami a bratry křesťany.

Jednota křesťanů

Jeden zákoník se Ježíše zeptal: „A kdo je můj bližní?“ Ježíšova odpověď od nás vyžaduje, abychom překonali náboženské, kmenové i národnostní rozdělení a rozpoznali bližního v nouzi. Stejně tak musejí nejen tyto rozdíly, ale také další rozdělení uvnitř křesťanské rodiny překonávat křesťané, aby rozpoznávali a milovali své bratry a sestry v Kristu.

Výzva

Kdo jsou ve vaší společnosti lidé na okraji nebo utlačováni?

Jak by církve mohly společně kráčet s těmito bratry a sestrami, reagovat na jejich potřeby a mluvit v jejich prospěch?

Modlitba

Pane, tys povolal svůj lid z otroctví na svobodu.

Dej nám sílu a odvahu vyhledávat ty, kdo potřebují spravedlnost.

Dej, ať jejich potřeby vidíme a poskytneme jim pomoc,

a skrze svého Ducha Svatého nás přived'

do jediného ovčína Ježíše Krista, našeho Pastýře. Amen.

2. den Až bude spravedlnosti učiněno zadost...

Př 21,13–15 Prosazovat právo je radostí spravedlivému, ale zkázou pachatelům ničemnosti.

Mt 23,23–25 Právo, milosrdenství a věrnost. Toto bylo třeba činit.

Zamyšlení

Kniha Přísloví si od počátku klade za cíl poskytnout moudrost a poučení, „jak si prozíravě osvojit kázeň, spravedlnost, právo a přímost“ (1,3). V celém jejím textu se neustále opakuje výzva ke spravedlivému jednání a úsilí o spravedlnost a tato výzva se bez ustání prohlašuje a potvrzuje za Bohu přijatelnější než oběť. V jedné perle moudrosti mluví dosvědčuje, že spravedliví se radují, když je spravedlnosti učiněno zadost, pachatele nepravosti zato spravedlnost rozrušuje. Křesťané by se proto měli napříč svými rozpory sjednotit v radosti, když se spravedlnosti učiní zadost, a mají být připraveni stát při sobě, když tato spravedlnost vyvolává odpor. Pokud děláme to, co Pán vyžaduje, a odvážíme se prosazovat spravedlnost, můžeme se ocitnout ve víru odporu a opozice vůči jakémukoli pokusu o nápravu věcí v zájmu těch nejzranitelnějších z nás.

Ti, kdo těží ze systémů a struktur postavených na nadřazenosti bílé rasy a dalších utlačovatelských ideologiích, jako je kastovní systém nebo patriarchát, se snaží zdržovat a popírat spravedlnost, často i násilím. Usilovat o spravedlnost ale znamená zasáhnout jádro moci a vytvořit prostor pro Boží spravedlivé uspořádání a trvalou moudrost ve světě, kterým často utrpení nijak nepohne. A přece: dělat, co je správné, působí radost. Je radost hlásat, že „i na černošských životech záleží“ (*Black Lives Matter*) a usilovat o spravedlnost pro utlačované, ovládané a vykořisťované, které Bůh miluje.

Je radost usilovat o smíření s ostatními křesťany, abychom mohli lépe sloužit hlásání království. Ať se tato radost projevuje při sdílení našich zkušeností s Boží přítomností ve společenství uprostřed známých i neznámých prostor, kde s námi Bůh putuje k uzdravení, smíření a jednotě v Kristu.

Jednota křesťanů

Náboženští představitelé, které Ježíš v evangelijním úryvku oslovuje, si už na nespravedlnost světa zvykli a zpohodlněli. Ochotně plní náboženské povinnosti, jako je odvádění desátků z máty, kopru a kmínu, ale zanedbávají závažnější a rušivější požadavky spravedlnosti, milosrdenství a věrnosti. Podobně jsme si my křesťané pohodlně zvykli na rozdělení, které mezi námi existuje. Jsme věrní v množství náboženských obřadů, ale často zanedbáváme Pánovo náročné přání, aby všichni jeho učeďníci byli jedno.

Výzva

Jak se mohou místní sbory vzájemně podporovat, aby odolaly odporu, který může vzbudit konání spravedlnosti?

Modlitba

Bože, ty jsi zdroj naší moudrosti.

Prosíme o moudrost a odvahu konat spravedlnost, reagovat na to, co je ve světě špatné, a jednat tak, aby se vše napravilo.

Prosíme o moudrost a odvahu růst v jednotě tvého Syna Ježíše Krista, který s tebou a Duchem Svatým kraluje na věky věků. Amen.

3. den Zachovávej právo, miluj milosrdenství a chod' pokorně

Mi 6,6–8 Co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.

Mk 10,17–31 Mistře dobrý, co mám dělat, abych měl podíl na věčném životě?

Zamyšlení

My – ne já. Prorok varuje celek lidu, co od něj vyžaduje věrnost Boží smlouvě: „Co od tebe Hospodin žádá: jen to, abys zachovával právo, miloval milosrdenství a pokorně chodil se svým Bohem.“ V biblické hebrejštině se spravedlnost a laskavost (milosrdenství) od sebe neliší ani si neodporují. Ve skutečnosti se spojují v jediném slově, *mišpat*. Bůh nám ukázal, co je dobré, a žádá od nás, abychom konali spravedlnost tak, že budeme milovat milosrdenství a pokorně chodit s Bohem. Chodit pokorně s Bohem znamená jít po boku druhých, a právě proto nejde jen o jednotlivce, není to jen moje chůze a moje láska.

Láska, ke které nás Bůh zve, je vždy láskou, která nás shromažďuje do společenství: my – ne já. Toto zjištění má zásadní vliv na to, jak „zachováváme právo“. Jako křesťané jednáme spravedlivě, abychom ve světě zjevili něco z Božího království a tak ostatní zvali do tohoto místa Boží milující laskavosti. V Božím království se nám všem dostává stejné lásky jako Božím dětem a jako Boží církve jsme povoláni milovat se navzájem jako bratři a sestry a také do této lásky zvát ostatní.

Pokyn zachovávat právo, milovat milosrdenství a pokorně chodit se svým Bohem křesťany vybízí, aby společně vydávali jednotné svědectví o Božím království ve svých společenstvích: my – ne já.

Jednota křesťanů

„Chodit pokorně“ bylo výzvou i pro bohatého mladíka, který se Ježíše ptal, co má dělat, aby měl podíl na věčném životě. Od mládí dodržoval všechna přikázání, ale kvůli svému bohatství nemohl udělat další krok a připojit se k Ježíšovým učedníkům: byl zavázán svému majetku. Jak těžké je pro nás křesťany opustit to, co vnímáme jako bohatství, ale přitom nám to brání v mnohem větším bohatství: připojit se k Ježíšovým učedníkům v jednotě všech křesťanů.

Výzva

*Jak mohou naše církve lépe reagovat na potřeby svých nejzranitelnějších bližních?
Jak můžeme dosáhnout toho, že se v našich společenstvích bude respektovat každý hlas?*

Modlitba

Milosrdný a milující Bože, rozšiř náš pohled, abychom viděli poslání, které sdílíme se všemi svými křesťanskými bratry a sestrami, a projevovali spravedlnost a milující laskavost tvého království.

Pomoz nám přijímat naše bližní tak, jak nás přijal tvůj Syn.

Pomáhej nám, abychom velkoryseji svědčili o milosti, kterou nám zdarma dáváš.

Skrze Krista, našeho Pána. Amen.

4. den Hle, slzy utiskovaných

Kaz 4,1–5 Znovu jsem pohleděl na všechen útisk, který se pod sluncem děje. Hle, slzy utiskovaných, a oni jsou bez utěšitele, jejich utiskovatelé mají v rukou moc, a oni jsou bez utěšitele.

Mt 5,1–8 Blaze těm, kdo pláčou, neboť oni budou potěšeni.

Zamyšlení

„Hle, slzy utiskovaných.“ Můžeme si představit, že autor již dříve býval s nechutnou pravidelností svědkem podobných zvěstev. A přece je to možná poprvé, kdy skutečně vidí slzy utlačovaných a naplno vnímá jejich bolest a podmanění. Ačkoli je nad čím naříkat, nový pohled a nové vidění skýtají také zárodek naděje: možná, že právě tentokrát toto svědectví povede ke změně a k něčemu poslouží.

Mladá žena se zadívala a zahlédla slzy způsobené útiskem. Video z vraždy George Floyda, které natočila na svůj telefon v květnu roku 2020, viděl celý svět a rozpoutalo svatý hněv, protože lidé se stali svědky a konečně připustili to, co Afroameričané zažívají po celá staletí: nezákonná poroba utlačovatelskými systémy uprostřed privilegovaných a zaslepených přihlížejících. Uznání této bolestné skutečnosti spustilo globální výlev zpožděného soucitu v podobě modliteb i protestů požadujících spravedlnost.

Možnost postoupit od pouhého pohledu k tomu, že skutečně vidíme a pochopíme, je pro nás jako aktéry této pozemské reality povzbuzením: Bůh nám může sejmut šupiny z očí, abychom věci zažili a viděli novým, osvobozujícím způsobem. Když tyto šupiny padají, Duch Svatý zároveň poskytuje vhled a také přesvědčení, abychom reagovali novým způsobem, který nic neomezuje. Jednou z reakcí církvi a společenství tak bylo zřídit na náměstí George Floyda, v místě jeho vraždy, modlitební stan. Tak se církev a společenství spojily a nabídly útěchu těm, kdo truchlili a zažili útlak.

Jednota křesťanů

Matoušovo vyprávění o blahoslavenstvích začíná tím, že Ježíš spatřil zástupy. A v nich musel vidět také ty, kdo působí pokoj, jsou chudí v duchu, mají čisté srdce, muže a ženy, kteří pláčou, i ty, kdo hladovějí po spravedlnosti. V blahoslavenstvích Ježíš nejen pojmenovává to, s čím lidé zápasí, ale také to, čím se stanou: Božími dětmi a dědici nebeského království. Jako křesťané jsme povoláni vidět svaté zápasy našich bratří a sester v Kristu.

Výzva

Jak se zapojujete do činnosti křesťanských uskupení, které ve vašem okolí reagují na utlačování druhých?

Jak se mohou církve ve vaší lokalitě spojit, aby lépe projevíly solidaritu s těmi, kdo útlakem trpí?

Modlitba

Bože spravedlnosti a milosti,
sejmi nám z očí šupiny, abychom skutečně viděli útlak kolem nás.

Prosíme o to ve jménu Ježíše, který viděl zástup a měl s ním soucit. Amen.

5. den Zpívat píseň Hospodinovu v cizí zemi

- Ž 137,1–4 Ti, kdo nás odvěkli, vybízeli nás tam ke zpěvu, trýznitelé k radovánkám: „Zapívejte nám některý ze sijónských zpěvů!“
- L 23,27–31 Dcery jeruzalémské, nade mnou neplačte! Plačte nad sebou a nad svými dětmi.

Zamyšlení

Žalmistův nářek má původ v babylónském vyhnanství Judy, ovšem bolest vyhnanství se odráží napříč časem i kulturou. Snad žalmista vykřikoval tento refrén k nebesům. Možná každý verš zazníval mezi hlubokými vzlyky žalu. A možná tato báseň vznikla s pokrčením ramen a lhostejností, jakou může cítit jen člověk, který žije v nespravedlnosti a cítí se bezmocný vyvolat jakoukoli smysluplnou změnu. Ať už tato slova vyvolalo cokoli, bolest srdce z tohoto úryvku nachází odezvu v srdcích těch, s nimiž se v jiných zemích i ve vlasti zachází jako s cizinci.

V žalmu vystupuje utlačovatel s požadavkem, aby se utlačovaný usmíval a veselil, aby zpíval písně „šťastné“ minulosti. Lidem na okraji společnosti ho v průběhu dějin adresují mnozí. Ať už to bylo v minstrelských představeních, v tancích gejš nebo v kovbojských a indiánských představeních Divokého západu, utlačovatelé často požadovali, aby utlačovaní lidé vystupovali vesele, a tak si zajistili přežití. Jejich poselství je stejně prosté jako kruté: vaše písně, vaše obřady, vaše kulturní identita, vše, co vás činí posvátnými a jedinečnými, je přípustné jen tehdy, dokud nám slouží. V tomto žalmu získávají hlas generace utlačovaných. Jak bychom mohli zpívat Hospodinovu píseň, když jsme cizinci ve vlastní zemi? Nezpíváme pro své vězňatele, ale abychom chválili Boha. Zpíváme, protože nejsme sami – Bůh nás nikdy neopustil. Zpíváme, protože nás obklopuje oblak svědků. Inspirují nás předkové a svatí. Povzbuzují nás, abychom zpívali písně naděje, písně o svobodě, písně o osvobození, písně o vlasti, kde se lid obnoví.

Jednota křesťanů

Lukášovo evangelium zaznamenává, že lidé, a mezi nimi i mnoho žen, následují Ježíše dokonce i ve chvíli, kdy nese kříž na Kalvárii. Takové následování je projev věrného učednictví. Ježíš si navíc uvědomuje jejich boje a utrpení, které budou muset snášet, když věrně ponosou své vlastní kříže.

Díky ekumenickému hnutí dnes křesťané sdílejí chvalozpěvy, modlitby, úvahy a postřehy napříč tradicemi. Přijímáme je od sebe navzájem jako dary, které se rodí z víry a láskyplného učednictví, a často i z trvalých zápasů, které vedou křesťané jiných společenství, než je to naše. Tyto sdílené dary představují bohatství, kterého si máme vážit, a vydávají svědectví o křesťanské víře, která je nám společná.

Výzva

Jak oživujeme příběhy předků a světců, kteří žili mezi námi a zpívali i ze zajetí o víře, naději a osvobození?

Modlitba Bože utlačovaných, otevři nám oči, abychom si uvědomili, že našim sestřím a bratřím v Kristu se stále ubližuje. Kéž nám tvůj Duch dodá

odvahu zpívat jednohlasně a ozvat se s těmi,
o jejichž utrpení není slyšet. Prosíme o to v Ježíšově jménu. Amen.

6. den Cokoliv jste učinili jednomu z těchto nepatrných...

Ez 34,15–20 Ztracenou vypátrám, zaběhlou přivedu zpět, polámanou ovážu a nemocnou posílím.

Mt 25,31–40 Cokoliv jste učinili jednomu z těchto mých nepatrných bratří, mně jste učinili.

Zamyšlení

Matoušovo evangelium nám připomíná, že lásku k Bohu nemůžeme oddělovat od lásky k lidem. Boha milujeme, když sytíme hladové, napájíme žíznivé, přijímáme cizince, oblékáme nahé, pečujeme o nemocné a navštěvujeme vězně. Když se staráme o „jednoho z těchto nepatrných“ a sloužíme mu, staráme se o samotného Krista a sloužíme mu.

Roky 2020 a 2021 zviditelnily nesmírné utrpení členů Boží rodiny. Celosvětová pandemie covid-19 a spojené ekonomické, vzdělávací a environmentální nerovnosti nás ovlivnily v takové míře, že náprava bude trvat desítky let. Na celém světě nemoc odhalila individuální i kolektivní utrpení a spojila křesťany v lásce, empatii a solidaritě. V Minnesotě mezitím vražda George Floyda rukou policisty Dereka Chauvina odhalila pokračující rasovou nespravedlnost. Floydův výkřik „Nemůžu dýchat“ byl zároveň výkřikem mnoha lidí trpících pod tíhou pandemie i útlaku.

Bůh nás vyzývá, abychom ctili posvátnost a důstojnost každého člena Boží rodiny. Když o druhé pečujeme, sloužíme jim a milujeme je, neukazuje to, kdo jsou oni, ale kdo jsme my. Jako křesťané musíme být jednotní v odpovědnosti milovat druhé a pečovat o ně tak, jak o nás pečuje a jak nás miluje Bůh. Tak svou společnou víru prožíváme prostřednictvím svých činů ve službě světu.

Jednota křesťanů

Prorok Ezechiel popisuje Hospodina Boha jako pastýře, který sceluje stádo, když shromažďuje zbloudilé a ovazuje zraněné. Otec si jednotu přeje pro svůj lid a také ji působením svého Svatého Ducha stále uskutečňuje, aby stádo bylo úplné. Modlitbou se otevíráme přijetí Ducha, který obnovuje jednotu všech pokřtěných.

Výzva

Jak se stává, že jsou „ti nepatrní“ pro vás nebo vaši církev neviditelní?

Jak mohou naše církve spolupracovat při péči o „nepatrné“ a sloužit jim?

Modlitba

Bože lásky, děkujeme ti za neutuchající péči a lásku k nám.

Pomoz nám zpívat písně o vykoupení.

Otevři naše srdce dokořán, abychom přijali tvou lásku

a šířili tvůj soucit s celou lidskou rodinu. Prosíme o to v Ježíšově jménu. Amen.

7. den Co je teď, být nemusí

Jb 5,11–16 Nuzný má naději, ale podlost musí zavřít ústa.

L 1,46–55 Vladaře svrhl z trůnu a ponížené povýšil.

Zamyšlení

Jób žil spokojeně, avšak nečekaně přišel o dobytek i služebnictvo a prožil zkázu v podobě smrti svých dětí. Trpěl na mysli, na těle i na duchu. Všichni prožíváme utrpení, které se projevuje v naší mysli, těle a duchu. Můžeme se odtahovat od Boha i od druhých, můžeme i ztrácet naději. Jako křesťané jsme ale jednotní v přesvědčení, že Bůh je s námi také uprostřed našeho utrpení.

Dne 11. dubna 2021 v Minnesotě bělošský policista při rutinní dopravní kontrole smrtelně postřelil neozbrojeného dvacetiletého Afroameričana Daunteho Wrighta. K tomuto incidentu došlo během soudního procesu s Derekem Chauvinem za zabití George Floyd. Je snadné cítit beznaděj, když si opět připomeneme, že žijeme v roztržité společnosti, která plně neuznává, necítí a nechrání lidskou důstojnost a svobodu všech lidí. Podle P. Bryana Massingalea, předního katolického sociálního etika a odborníka na rasovou spravedlnost, „společenský život tvoří lidé. Společnost, ve které žijeme, je výsledkem lidských voleb a rozhodnutí. To znamená, že lidé mohou změnit mnohé. To, co lidé rozbíjejí, rozdělují a oddělují, můžeme s Boží pomocí také uzdravit, sjednotit a obnovit. To, co je teď, být nemusí – v tom je naděje a výzva.“

V modlitbě křesťané připodobňují svá srdce srdci Božímu, aby milovali to, co miluje on, a tak, jak miluje on. Poctivá modlitba tedy sjednocuje srdce všech křesťanů nad rámcem jejich rozdělení, aby milovali, co a koho miluje Bůh, a také tak, jak on miluje, a aby tuto lásku vyjadřovali i svými činy.

Jednota křesťanů

Magnificat je Mariina píseň radosti ze všeho, co vidí, že Bůh dělá: obnovuje rovnováhu, když povyšuje ponížené, napravuje nespravedlnost, když sytí hladové, a pamatuje na Izraele, svého služebníka. Hospodin nikdy nezapomíná na své sliby ani neopouští svůj lid. Snadno přehlídíme nebo podceňujeme víru těch, kteří patří k jiným křesťanským společenstvím, zejména pokud jsou malá. Pán však svůj lid sceluje, když pozvedá ponížené, aby se uznávala hodnota každého z nich. Jsme povoláni vidět tak, jak vidí on, a vážit si každého z našich bratří a sester křesťanů tak, jak si jich váží on.

Výzva Jak se můžeme v Kristu spojit a udržet si naději a víru, že Bůh „každé podlosti musí zavřít ústa“?

Modlitba Bože naděje, pomoz nám nezapomínat, že jsi v našem utrpení s námi. Pomoz nám ztělesňovat druhým naději, když se v našich srdcích častým a nevídaným hostem stává beznaděj. Dej, ať jsme zakořeněni ve tvém milujícím Duchu, když společně pracujeme na vymýcení všech forem útlaku a nespravedlnosti. Dej nám odvahu milovat, co a koho miluješ, a také tak, jak miluješ, a tuto lásku vyjadřovat svými činy. Skrže Krista, našeho Pána. Amen.

8. den Spravedlnost, která obnovuje společenství

Ž 82,1–4

Dopomozte nuznému a sirotkovi k právu,
poníženému a chudému zjednejte spravedlnost.

L 18,1–8

Což Bůh nezjedná právo svým vyvoleným, kteří k němu dnem i nocí volají?

Zamyšlení

Knihy žalmů je soubor modliteb, chval, nářků a poučení, které nám Bůh dává. V žalmu 82 volá Bůh po spravedlnosti, která potvrzuje základní lidská práva, na která mají všichni lidé nárok: svobodu, bezpečí, důstojnost, zdraví, rovnost a lásku. Žalm také vyzývá k převrácení systémů nerovnosti a útlaku i k nápravě všeho, co je nespravedlivé a zkažené, poznamenané korupcí nebo vykořisťováním. Právě tuto spravedlnost jsme jako křesťané povoláni prosazovat. V křesťanském společenství spojujeme svou vůli a jednání s vůlí a jednáním Boha, který usiluje o spásu tvorstva. Rozdělení, včetně těch existujících mezi křesťany, má vždy kořeny v hříchu a vykoupení vždy obnovuje společenství.

Bůh nás vybízí, abychom byli ztělesněním své křesťanské víry a ztvárněním pravdy, že každý člověk je cenný, že lidé jsou důležitější než věci a že měřítkem každé institucionální struktury ve společnosti je to, zda ohrožuje, anebo posiluje život a důstojnost každého člověka. Každý má právo a povinnost podílet se na životě společnosti a být zajedno v úsilí o společné dobro a blaho všech, zejména těch nejubožejších a nejchudších.

V knize *Jesus and the Disinherited* („Ježíš a vydědění“) reverend Howard Thurman, který byl duchovním poradcem Martina Luthera Kinga, píše: „Musíme hlásat pravdu, že veškerý život je jen jeden a že jsme všichni navzájem provázáni. Proto je povinné, abychom usilovali o společnost, v níž může i ten nejmenší člověk najít útočiště a občerstvení. Musíte položit život na oltář společenské změny, aby všude tam, kde jste vy, bylo na dosah Boží království.“

Jednota křesťanů

Ježíš vypráví podobenství o vdově a nespravedlivém soudci, aby lid poučil o tom, „jak je třeba stále se modlit a neochabovat“ (L 18,1). Ježíš vybojoval rozhodující vítězství nad nespravedlností, hříchem a rozdělením a my jako křesťané máme úkol přijmout toto vítězství jednak v srdci, modlitbou, a také v životě, svým jednáním. Ať nikdy neklesneme na duchu, ale v modlitbě nadále prosíme o Boží dar jednoty, a tuto jednotu ať projevujeme ve svém životě.

Výzva

Jak jsou naše církve jako Boží lid povolány k tomu, aby se zasazovaly o spravedlnost, která nás sjednocuje v našem jednání s cílem milovat celou Boží rodinu a sloužit jí?

Modlitba Bože, Stvořiteli a Vykupiteli všeho, nauč nás hledět dovnitř, abychom byli zakořeněni v tvém milujícím Duchu, a tak mohli jít ven, prokazovat moudrost a odvahu a vždy volit cestu lásky a spravedlnosti. Prosíme o to ve jménu tvého Syna, Ježíše Krista, v jednotě Ducha Svatého. Amen.